

Tím účinek onoho zákonného ustanovení byl valně se-
slaben.

K významu § 1500. ob. z. obč. nejlépe přimykají se důvody
nálezu z 28. března 1901, č. 2959 (Jur. Blätter ex 1901, na str.
405.): Důvěru v knihy veřejné v § 1500. uznávanou jen tenkráté
za vyloučení pokládati sluší, když jsou tu zřejmé (offen-
kundige) skutečnosti, které knihovnímu stavu odporují a které
dle svého rázu u nabyvatele pochybnosti vzbuditi mohly a
měly, že knihovní stav se skutečnými poměry držebnostními
nesouhlasí, tak že jsou způsobilými, aby bezelstnost nabyvate-
lova byla vyloučena.⁹⁾

K tomu se hodí, co Bruns praví o obmyslnosti: Unredlich
ist, wer aut scit, aut scire debet. (Příště ostatek.)

Praktické případy.

*Ustanovení opatrovníka (§ 276. obč. zák.) zřizenci povola-
nému k vojenské službě neb jsoucím v území nepřitelem obsaze-
ným, za účelem výpovědi služební smlouvy.*

Ustanovení opatrovníka pro zřizence paroplavební společnosti
R. L., povolané k vojenské službě aneb zdržující se v územích, ne-
přítelem obsazených, vesměs neznámého pobytu, za účelem přijetí
výpovědi služebního poměru bylo rekursním soudem zrušeno jako
prý předčasné dle celého stavu věci a učiněno odvislým od vý-
sledků dalšího šetření.

Nejvyšší soud na revisní rekurs rozhodnutí toto změnil ve
smyslu návrhu, a to z těchto

d ů v o d ů:

S rekursním soudem sluší souhlasiti jen v tom, že zde běží o
ustanovení opatrovníka ve smyslu §u 276. obč. zák. v nesporné zá-
ležitosti. Z toho však plyne, že neprávem namítá se proti návrhu
R. L., že jest možno doručiti výpověď způsobem dle §§ 92., 106. a
121. c. ř. s. Dlužno naopak zkoumati podmínky §u 276. obč. zák.
Předložením obou c. k. notářem ohledně formální správnosti po-
tvrzených seznamů těch zřizenců, již byli povoláni ke službě vo-
jenské, jakož i zřizenců, nacházejících se v místech, jež jsou pro ny-
nější válku vyloučena ze styku se soudem, ve spojení s legaliso-
vanými prohlášeními řídicích úředníků R. L., že jsou tyto seznamy
materiálně pravdivy, osvědčila při nejmenším navrhovatelka dosta-
tečně, že tím časem není s to, vstoupiti s těmito osobami soudně neb
mimosoudně v právní styk, čímž jest pro tento případ vyčerpán po-

⁹⁾ Ve svém pojednání uvedl jsem taktéž více příkladů a případů,
kdy lze nabyvatele prohlásiti za bezelstného neb obmyslného. Jest to
quaestio facti.

jem nepřítomnosti, a to pro obě skupiny osob. Že dané okolnosti stačí, aby se mohlo míti za to, že dána jest »nepřítomnost« oněch osob, a že tedy v tomto směru okolnosti ty stačí jako podmínka pro zřízení opatrovníka, plyne také z druhého odstavce §u 276. obč. zák., kde se vyskytuje případ, že jest dokonce místo pobytu nepřítomného známo, jakož vůbec pro oprávněnost návrhu na ustanovení opatrovníka nepřítomného (absentis) není podstatnou jeho úplná nevěstnost, nýbrž okolnost, že nepřítomný aneb osoba třetí nemohou pro onu nepřítomnost podniknouti právních jednání. Není proto vůbec potřebí, ohledně osob, jež přicházejí v úvahu, používatí předpisů §§ 1. in fine a 7. čís. nař. ze dne 29. července 1914, č. 108. ř. z., zvláště když toto nařízení bylo vydáno v zájmu vojenských osob, aneb jim na roveň postavených osob civilních, zde však běží o jiný případ § 276. obč. zák. Pro to, že nepřítomní nezanechali žádného správce (Sachwalter), nelze od navrhovatelky žádati přesného důkazu. Navrhovatelka žádá o ustanovení opatrovníka ve svém vlastním zájmu, aby zrušila služební poměr; nutno tudíž již z této příčiny míti za to, že by nebyla zvolila obširnější a nákladnější cestu, kdyby byla bývala s to, dáti výpověď známému jí správci. Leč nepřihlížejíc ani k tomu, nelze pro takový požadavek uvéstí žádného zákonného předpisu; naopak bylo jmenovitě na těch, kteří se vzdálili z místa svého pobytu, aby se starali o své zastoupení a oznámili své zmocněnce těm, s nimiž byli v právních stycích. Bude právě povinností opatrovníka, aby své svěřence, případně také jejich plnomocníky vhodným způsobem dle možnosti vypátral a uvědomil o celém právním stavu. Že by konečně průtahem byl výkon práv navrhovatelčiných zdržen, jest na bíledni a netřeba se tedy touto otázkou dále obírat. Pokud se týče dalších námitek, budiž jen ještě podotčeno, že — jak právě již řečeno — bude opatrovníku vypátrati také, zdali jeho svěřenci, jak se pouze domnívá, zanechali plnomocníky, a že v zákoně není nikde kladeno za podmínku, že jest zřízení opatrovníka pro nepřítomné přípustno jen tehdy, běží-li o určité jednání, o němž nutno jednati u soudu. Ostatně by dr. X. směl proti ustanovení brojiti pouze z důvodů, jež se týkají volby jeho osoby opatrovníkem. Jsou zde všechny zákonné podmínky zřízení opatrovníka ve smyslu § 267. obč. zák. a není třeba dalšího šetření.

(Rozh. nejv. soudu ze dne 20. července 1915, č. R

VIII 57/15
1.)

F. B.

Rakouskému zákonu občanskému jest neznámo nabytí vlastnictví za účelem zajištění pohledávek, t. j. tak zv. převod vlastnictví ku zajištění (Sicherungsübereignung).

Žalující strana excinduje zásoby kamenů, zabavených žalovnou u X., tvrdíc, že nabyla vlastnictví ku předmětům těm na zá-